Yeti?kin Prososyallik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yeti?kin Prososyallik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33307

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Yeti?kin Prososyallik Ölçe?i, **uyarlama** yöntemiyle Türkçeye kazand?r?lm?? bir psikolojik ölçme arac?d?r. Ölçek, yeti?kin bireylerin **prososyal davran??** e?ilimlerini ve düzeylerini de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ba?c? ve Öztürk-Samur taraf?ndan 2016 y?l?nda gerçekle?tirilen bu çal??ma, ölçe?in Türkçe popülasyon üzerindeki psikometrik özelliklerini, özellikle **geçerlik** ve güvenirlik yap?s?n? incelemi?tir. Ölçek, 16 maddeden olu?makta olup tek boyutlu bir yap? sergilemektedir.

Anahtar Kelimeler

Prososyal davran??, Yeti?kin Prososyallik Ölçe?i, Ölçek uyarlamas?, **Geçerlik**, Güvenirlik, **Do?rulay?c? Faktör Analizi**, Sosyal psikoloji.

Yazarlar

Burcu Ba?c?, Ay?e Öztürk-Samur.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, yeti?kin bireylerin ba?kalar?na yard?m etme, payla?ma ve i?birli?i yapma gibi olumlu sosyal davran??lar?n? kapsayan **prososyal davran??** düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu uyarlama çal??mas?, özgün ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu s?nayarak, ara?t?rmac?lar için kullan??l? bir araç sunmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, özellikle e?itim psikolojisi ve sosyal psikoloji alanlar?nda, prososyal e?ilimler ile di?er psikolojik yap?lar (örne?in, empati, ahlaki geli?im) aras?ndaki ili?kileri incelemek amac?yla kullan?labilir.

Yap?

Yeti?kin Prososyallik Ölçe?i, **prososyal davran??** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin d??ar?dan herhangi bir ödül beklemeden ba?kalar?n?n iyili?ini amaçlayan gönüllü davran??lar?n? ifade eder. Ölçek, bu davran??lar?n s?kl???n? ve yo?unlu?unu de?erlendirmeye odaklanm??t?r.

Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in **tek boyutlu** bir yap? gösterdi?i belirlenmi?tir. Bu, ölçekteki 16 maddenin tamam?n?n tek bir temel prososyal e?ilimi temsil etti?ini göstermektedir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA)

ARABPSYCHOLOGY.COM

gerçekle?tirilmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in tek boyutlu modelinin verilerle kabul edilebilir düzeyde uyumlu oldu?unu ortaya koymu?tur.

Hesaplanan uyum indeksi de?erleri ?unlard?r: χ^2 = 430.84, X^2/sd = 4.14, CFI = 0.93, NNFI = 0.92, NFI = 0.92 ve GFI = 0.85. Bu de?erler, özellikle CFI ve NFI gibi indekslerin 0.90 s?n?r?n?n üzerinde olmas? nedeniyle, tek faktörlü yap?n?n geçerli oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??mas?, uyarlama çal??mas?n?n bir parças? olmas?na ra?men, sunulan kaynak içerikte spesifik güvenirlik katsay?lar? (örne?in, Cronbach Alfa de?eri) belirtilmemi?tir. Ancak, çal??man?n ba?l??? ve metodolojisi, iç tutarl?l?k analizlerinin yap?ld???n? i?aret etmektedir.

Güvenirlik, ölçme arac?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder. Bu ölçe?in, **uyarlama** sürecinde Türk örnekleminde tutarl? sonuçlar üretme potansiyeli hedeflenmi?tir. ?lerleyen çal??malarda test-tekrar test güvenirli?i gibi ek güvenirlik yöntemlerinin de raporlanmas? önerilmektedir.

Faktör Analizi

Yeti?kin Prososyallik Ölçe?i'nin faktör yap?s?, **tek boyutlu** bir model olarak test edilmi?tir. Bu modelin uygunlu?unu de?erlendirmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r.

DFA sonuçlar?, ölçe?in 16 maddesinin tek bir faktör alt?nda topland???n? do?rulam??t?r. Uyum indeksleri (özellikle X^2/sd = 4.14 ve CFI = 0.93) modelin veriyle uyumunun kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in kuramsal yap?y? ba?ar?yla ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Öz bildirim ölçe?i

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler

Age Group: Yeti?kin (Spesifik ya? aral??? belirtilmemi?tir.)

Population Details: Türk popülasyonu üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Methodology: Ölçek, 7'li **Likert** tipi derecelendirme kullan?r. Yan?t seçenekleri 1 (hiçbir zaman) ile 7 (her zaman) aras?nda de?i?mektedir. Bu geni? aral?k, yan?tlay?c?lar?n prososyal davran?? s?kl?klar?n? daha ayr?nt?l? ifade etmelerine olanak tan?r. Ölçek 16 maddeden olu?maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik özellikler, Yeti?kinlik, 16 madde, Tek boyut, Uyum indeksi, **Prososyal**, Sosyal bilimler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: burcu.bagci.09@hotmail.com (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Correspondence Address: Mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek, akademik ara?t?rmalarda kullan?lmak üzere Ba?c? ve Öztürk-Samur (2016) taraf?ndan yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Burcu Ba?c? ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Test Y?l? (Uyarlama Çal??mas?): 2016

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? psikometrik bilgileri a?a??daki linkten eri?ilebilir: kefad.ahievran.edu.tr.

Kaynaklar

A?a??da ölçe?in uyarlama çal??mas?na ait temel referans ve ilgili kaynaklar listelenmi?tir:

Ba?c?, B. ve Öztürk-Samur, A. (2016). Çocuk ve Yeti?kin Prososyallik Ölçeklerinin geçerlik güvenirlik çal??mas?. *Ahi Evran Üniversitesi K?r?ehir E?itim Fakültesi Dergisi (KEFAD), 17*(3), 59-79.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buraya ba?lant?l?d?r: yetiskin-prososyallik-olcegi-toad.pdf

Yeti?kin Prososyallik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almad???ndan, bu bölümde

ARABPSYCHOLOGY.COM

yaln?zca yap?sal bilgi sunulmu?tur.

Ölçek 16 maddeden olu?maktad?r.

Derecelendirme 7'li **Likert** tipi olup (1= hiçbir zaman - 7= her zaman) ?eklindedir.

Ölçek, yeti?kin prososyal e?ilimleri tek bir boyutta ölçmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM